MIELIPIDE

Valtion ja kuntien rahat eivät riitä nykyisen tehottoman ”hyvinvointiyhteiskunnan” pyörittämiseen. **JUKKA TUORI LUKIJALTA-PALSTALLA**

LUKIJALTA

Hallituksen matka on tuskien taival

Viime vuosi on ollut nykyiselle Suomen hallitukselle tuskien taivalta. Kansa on odottanut selkeitä tekoja, mutta kaikki on jäänyt pelkäksi puheeksi.

Sivusta seuranneena näyttää siltä, että tärkeintä on se, kuka saa oman sulkansa hattuunsa. Poliittiset virkanimitykset ja omien kannattajiensa julkinen tukeminen ei ole mitenkään väärin enää tällä kaudella, vaikka sitä paheksuttiin viime kaudella, kun muut olivat vallassa.

Kun kausi on nyt puolivälissä, on hyvä palauttaa mieleen lupaukset, jotka hallitus teki kautensa alussa.

Kokoomus lupasi, että ”Suomeen ei tehdä mitään uusia himmeleitä, vaan valta keskitetään vaaleilla valituille henkilöille”.

Kuitenkin sote-uudistus on nyt varmistunut sellaiseksi himmeliksi, mitä edes hallitus ei pysty selvästi esittämään. Selkeä kunta-maakunta-malli ei käynyt, koska sen on esittänyt keskusta.

Demarit lupasivat, että mitään tasaveroa ei vaalikauden aikana tehdä, mutta nyt on jo koskettu moneen otteeseen arvonlisäveroon, ja tämä on tietääkseni juuri sitä tasaveroa. Tämän lisäksi on korotettu energiaveroa ja muita kulutustuotteiden veroa, jotka ovat myös tasaveroja.

Lisäksi ihmettelen, miten vasemmistopuolueet voivat olla mukana tekemässä viime aikojen päätöksiä.

Turun telakkaa ei haluttu avustaa ja tilaus meni Ranskaan, suurimpana arvostelijana kunnostautui Turun oma Annika Lapintie. Onkohan työläistausta unohtunut oman vallanhimon tuoksinassa?

Hallitus myös hyväksyi yritysten veroalen ja samalla teki karhunpalveluksen työtekijöiden palkkaneuvotteluille. Tästäkään ei tietysti kerrottu vastapuolelle mitään. Isoille johtajille tietysti maistuu isommat palkat, mutta työpaikkoja tästä ei synny.

Pk-yritykset olisivat sen sijaan tarvinneet kipeästi rahoitusta ja tätäkin ehdotettiin, mutta turhaan. Osinkoverojupakka kertoi hallituksen ammattitaidon puutteen tai halun toimia.

Ei tarvitse olla edes politiikan tutkija, kun osaa ennustaa, millaisessa kunnossa Suomi on tämän hallituksen lopettaessa kahden vuoden päästä. Holkerin hallituksen virheet toistuvat, ja Suomi on taas kerran syvässä lamassa.

Uskalluksen puute ja sidonnaisuus tekevät nykyisen hallituksen toimintakyvyttömäksi. Toivottavasti tulevaisuudessa uskalletaan myös tunnustaa, jos on ollut joskus väärässä ja silloin myös seistä selkä suorana.

Olisi muuten ensimmäinen kerta suomalaisessa politiikassa.

Mika Raukunen
Masku

JAANA KANKAANPÄÄ

Hallituksen toiminta puhuttaa. Uskalluksen puute ja sidonnaisuus tekevät nykyisen hallituksen toimintakyvyttömäksi, Mika Raukunen sanoo. Jukka Tuorin mielestä hallitus on jätetty yksin ja kuntauudistuksesta tehty medioissa viihdettä.

Kuntauudistus tarvitaan

Pääkirjoitukset ja nykyisin suositut kolumnit sekä blogit ovat täynnä Kataisen sekstetti-hallituksen pilkkaa kuntauudistuksesta. Jos vain niihin tukeutuisi, saisi kuvan, että tyhmä, typerä hallitus kiusaa Suomen kuntia.

Hallitus on jätetty yksin. Kuntauudistuksesta on tehty mediassa irvokasta viihdettä.

Kukaan ei uskalla tai ei älyä pohtia syitä, miksi Kataisen hallitus käy tätä toivottomalta näyttävää kamppailua.

Ykkössyy, joka ei väisty mihinkään, on rahojen loppuminen. Valtion ja kuntien rahat eivät riitä nykyisen tehottoman ”hyvinvointiyhteiskunnan” pyörittämiseen. Tämän ovat todellisuudessa tienneet jo 10 vuotta kuntien taloudesta vastaavat virkamiehet ja luottamushenkilöt.

Toisena tärkeänä syynä ovat suuret erot kuntien välillä palveluiden valikoimissa ja laadussa. Ihmiset tottuvat oman kunnan palvelutasoon, kun heillä ei ole vertailukohdetta. Toiset kunnat investoivat palveluihinsa jatkuvasti, toiset eivät ole satsanneet niihin vuosikymmeniin.

Mikä kurjinta, kuntien palvelutaso- ja laatueroja ei kukaan valvo. Meillä on kyllä valtion tutkimuslaitoksia hyvinvointialalla, mutta ne eivät tee palvelutasovertailuja. Valvonnan puuttuminen suojaa kuntia, jotka laiminlyövät tehtäviänsä räikeästi.

Kuntien nykyisin tarjoamien palveluiden parantaminen on todella tärkeä tavoite. Esimerkiksi paljon esillä ollut vanhusväestön määrän suhteellinen kasvu ei juuri näy kuntien investointiohjelmissa.

Nyt pilkataan kuntauudistusta, jota yritetään viedä eteenpäin vapaaehtoisuuden pohjalta. Suomen päälle jämähtänyt taantuma pudottaa verotuloja, joilla palvelut pitäisi rahoittaa. Uskon, että seuraava hallitus, riippumatta mitä puolueita siihen kuuluu, joutuu saneeraamaan kuntakenttä lisää pakkokeinoin.

Kolmantena uudistusperusteena on kuntalaisten ja kuntien nykyinen heikko vaikutusmahdollisuus sairaanhoitopiirien toimintaan. Tätä tavoitetta löivät korville todella voimakkaasti sote-selvittäjät.

Onneksi hallitus puuttui kehysriihessä heti tähän. Soteselvittäjät olisivat vieneet nyt kunnissa tapahtuvan terveyskeskustoiminnan ja sosiaalitoimenkin päättämisvallan maakuntakeskuksiin.

Erikoissairaanhoito siirtyisi sairaanhoitopiireiltä yhdelle isäntäkunnalle. Siinäkin teoreettinen vaikutuskanava katkaistaisiin maakunnan kuntiin, jotka kuitenkin ovat laskujen maksajia.

Luonnolliset työssäkäynti- ja asiointi seudut ovat hyvä rakenne uusille peruskunnille.

Näille peruskunnille (noin 20 000) keskitettäisiin mahdollisimman paljon palveluiden järjestämis- ja tuottamisvastuuta. Lähipalvelut paranisivat ja pysyisivät lähellä. Erikoissairaanhoidon tuottaminen tulisi toteuttaa nykyisissä keskussairaaloissa. Niiden kesken tulisi tapahtua työnjako, etteivät ne kaikki yli-investoisi kaikkeen, niin kuin nyt tapahtuu.

Jukka Tuori
Huittinen

Läjitettyä kiveä ja kivestä leipää

Yara Oy:n motto on ”kivestä leipää”. Tämä pitää paikkansa, mutta tarkastellaan asiaa useammasta näkökulmasta.

Yara Oy:n Siilinjärven tehdas kaipaa kipeästi maata louhosprosessissa syntyvän sivukiviaineiden läjitykseen. Tarvittava maa-alue on mittava, noin 129 hehtaaria. Tarkastelipa pinta-alaa maanomistajan tai torpparin silmin, on alue joka tapauksessa merkittävä.

Toimintaan vaaditaan ympäristölupa, joka etenee yva-menettelyllä, jolla pyritään minimoimaan riskit ja kuulemaan lähiasukkaita ja kuntalaisia. Menettelyä konsultoi Ramboll Oy, joka kokoaa aineiston. Lopullinen päätöksenteko jää elykeskukselle. Lupa ei tule kuin Manulle illallinen, ja kriteerit on oltava riman ylimmässä tapissa.

Toivottavasti Talvivaara opetti jotakin niin kansalaisille kuin päättäjillekin. Vesistöjä on pilattu riittävästi ja kalakannat on menetetty Ylä-Savossa, josta Laakajärvi oiva esimerkki. Myös Kiltua kamppailee happamuuden kourissa.

Toivottavasti ympäristövahinkolakia noudatetaan, sillä rikkomukset kaipaavat rikosoikeudellista tarkastelua. Tämän

Siilinjärven fosforitehdas.

vuoksi vesialueiden täyttö ei tule kysymykseen missään muodossa, joten kaikki keinot on tarkoin punnittava.

Sivukivien hyötykäyttöä on lisättävä ja läjitystä on mieluummin korotettava. Kustannukset kasvavat, mutta taivas ei tule vastaan ja voisihan vuorille rakentaa tulevaisuuden tuulipuiston.

Toinen seikka, joka puhuttaa, on maanomistajille ja lähiasukkaille haitoista maksettavat korvaukset. Kaivoslaki velvoittaa korvaamaan maanomistajalle ja lähiasukkaille kaivotoiminnasta koituvat haitat. Haitat ovat maapohjan menetys, melu, tärinä, pöly, liikenne ja asumusten arvonalennukset.

Perustuslain 15§:n vaatiman täyden korvauksen periaatetta tulee kunnioittaa. Kuvaan astuu intressipunninta, jolla punnitaan yleinen etu ja yksityinen haitta.

Laissa sovelletaan merkittävän haitan tulkintaa monisäikeisesti, mutta mielestäni asunnon arvon pudotus esim. 40 prosenttia käyvästä arvosta on jo merkittävä haitta. Raha ei kaikkea korvaa, mutta arvonalennukset on neuvoteltava oikein jyvitetyksi korvaukseksi useammalle vuodelle indeksiin sidotuilla sopimuksilla.

Teollisuus on viennin veturi ja yksi merkittävimmistä työllistäjistä. Tässäkin piilee riski, joka tulee huomioida. EU:ssa vallitsevan työvoiman vapaan liikkuvuuden johdosta emme voi pitää varmana, että työpaikat pysyvät Suomessa ja suomalaisilla. Tämä pitää olla päättäjien takaraivossa, eikä tätä peikkoa tule kansalaisten unohtaa.

Kaivostoimintaa on kehitettävä kaikki arvot tarkkaan punniten. Luontoarvot, ympäristöarvot, haittavaikutuksien korvaukset ja työpaikkojen säilyminen vaatii neutraalit neuvottelutaidot, niin teollisuudelta, kuin kansalaisiltakin.

Miten se onnistuu, on varmaankin pitkä ja kivinen prosessi.

Ville Kuivalainen
kunnanvaltuutettu (ps.)
Siilinjärvi

Pitää alentaa myös puun myyntiveroa

Kun nyt maamme hallitus on voimakkaasti alentamassa yritysten ja eri osinkotulojen verotusta, olisi oikea aika alentaa perustelluista syistä puunmyynnin verotustakin.

Metsätalous maksaa aivan kohtuuttoman suurta pääomatulojen mukaista verotusta. Nykyinen 30 prosentin vero puun myynnistä ja yhtiöiden sekä muiden ostajien tavoittelemien suurten puukauppojen 32 prosentin vero yli 50 000 euron puunmyynneistä ovat käytännössä suurimmat esteet puun saatavuudelle ja koko metsäklusterin työllisyydelle.

Korkea verotus puun myymisestä koetaan jarruna, joka estää varmasti myös metsien kasvatushakkuita, jotka olisi tehtävä ajallaan. Puun myyntiveron alennus olisi kaikkein nopeimmin työpaikkoja maaseudulle ja heijastusvaikutuksina kautta maan eri elinkeinoihin tuottava sijoitus.

Tämän veron alennuksen vaikutukset ulottuisivat muun muassa kuljetuselinkeinoihin, metalliteollisuuteen, konekorjaamoihin sekä kotimaisen puuenergian

> Puun myyntitulojen verotus lienee kansainvälisesti eräs korkeimpia.«
> **LAURI OINONEN**

käytön edistämiseen.

Toivon, että nyt eduskunta ja hallitus huomaavat tämän mielestäni kaikkein nopeimmin ja laaja-alaisemmin työllisyyttä edistävän ja eri elinkeinoihin myönteisesti kotimaista tuotantoa turvaavan veropoliittisen ratkaisun seuraukset.

Ja näiden perusteella alentavat puun myynnin verotuksen ainakin muun yritystoiminnan nyt alennettavalle verotuksen tasolle samanaikaisesti.

Tällä hetkellä Suomen puun myyntitulojen verotus lienee kansainvälisesti eräs korkeimpia ellei suorastaan korkein. Se muodostaa myös yhden lisäkustannuksen metsäteollisuuden vientimarkkinoille.

Lauri Oinonen
Mhy Keski-Suomen valtuutettu
Keuruu

Kaikki hyvin?

Kivihiilen kulutus vaan kasvaa. Koneurakoitsijat loppuu hallituksen viisauden ansiosta.
Järki käteen nyt

On meillä Suomalaisilla ”hallitus”. Hävettää kokoomuslaisena, joskin entisenä! Niinistölle meni viimeinen ääni.
Että mä odotan vaaleja

Eikö tämä pellehallitus tajua, että ajatte maaseudun vähävaraiset sosiaaliavustusten hakuun veronkorotuksilla.
Ei nimimerkkiä

Katainen toteaa milloin mitäkin tilanteen mukaan tarkoittamatta mitään ja virnuilee päälle. Luotatteko häneen ihan tosissaan? **Pyry**

Pannoista

Miksi panta on sudella eläinrääkkäystä, mutta hirvellä ei? Hirvitutkimuksiin käytetään myös veronmaksajien rahoja.
Pannoitta paras

Pannat irti. Vanhan kansan sanonta: lukeneisuus se viisaus? Tuhotaanko villi kesytön luonto? Tutkijat vastatkoon? Metsästäjillä taito hallussa.
Tervaskanto

Miksi petojen pantojen tilalle ei oteta käyttöön mikrosiruja?
Ei nimimerkkiä

Ei mitään uutta

Islannissa on kehitetty lihaton lihapiirakka. Suomen einesteollisuus kehitti jo vuosia sitten lihattoman lihapullan.
Ei nimimerkkiä

Kiitos

Jarmo Mäkelälle kiitokset hyvistä kirjoituksista. Toivottavasti kiireiset viljelijät ehtivät ne lukemaan. **Perälän isäntä**

Työaika

Työaikalain pitäisi koskea karjatalouttakin, enintään 48 tuntia viikossa. Edistäisi yrittäjän terveyttä.
Entinen karjatilallinen

Metsälle myös

Myös metsätuloille verotettava alaraja alkaen 8 prosenttia.
Ei olla kapitalisteja

Koulutuspaikkoja

Oppilaitokset aikovat vähentää nuorten paikat aikuisilta, olkaa tarkkana. **Aikuisopiskelija**

Miksi vähentää ammatillisia opiskelupaikkoja, aikuisopiskelijoilta ja ulkomaalaisilta voisi ottaa tuntuvat lukukausimaksut.
Nuorilla oikeus opiskella

Silppuriin

Miten ”sattuikin”, että kyproslaisen pankin tiedostoja hävisi?
Näppärää

Oikeusturva

Tuottajan oikeusturva ei ole aikoihin kuulunut Suomen hallitusten, eikä oikeuslaitoksen toimialaan. Pianko maksetaan FI/EU-nautojen varastoalekorvaukset? **Ei nimimerkkiä**

Pölyää

Aivastin 7 kertaa peräkkäin. Joka vuosi samat kärsimykset katupölyn takia. Pitää olla kiitollinen, jos saa hengittää puhdasta ilmaa, kun se on vielä ilmaista. **Ei nimimerkkiä**

Susista

Susien kanssa eläville suuret sympatiat. Vahtikaa karjanne ja lapsenne. Teihin ei ole suhtauduttu reilusti. **Tsempit**

Susi ei ole uhanalainen Suomessa, mutta karjankasvattajat ja viljelijät ovat. Susi ei tuota lähi-eikä luomuruokaa.
Ajatelkaa

Ei ole varaa

Ai miksi traktorit eivät mene kaupaksi? Ei tulotaso riitä, koska ne ovat niin kalliita.
Valtra

VIERASKOLUMNI

Ollaan ihmisiksi

Viime päivät on keskusteltu opettajien asemasta kouluissa. Helsinkiläisen ylä-asteen opettajan tapaus on vastoin monen ihmisen oikeustajua. Eikö koulussa voi enää puuttua häiriökäyttäytymiseen?

Puuttumisen pitää tietenkin olla kohtuullista. On myös selvää, että ensisijainen kasvatusvastuu on perheillä ja koulu tukee kasvatusta. Opettajien on kuitenkin voitava tehdä tärkeätä työtään rauhassa ja taata opiskelurauha oppilaille. Emme voi antaa pienen vähemmistön häiriökäyttäytymisellään vaikeuttaa koulun työskentelyilmapiiriä.

Koulun pelisäännöistä pitää uskaltaa puhua ja sopia yhteisesti koulun ja vanhempien kesken. Erityisen tärkeää on, että nyt valmistelussa olevassa lakiesityksessä otetaan huomioon se, että opettajat saavat riittävät työvälineet koulurauhan turvaamiseksi. Suomalainen peruskoulu on yhteiskunnan kivijalka, ja sitä on varjeltava.

Oikeudenmukaisuus ja kohtuus tuntuvat hakevan paikkaa myös muualla suomalaisessa yhteiskunnassa. En tiedä, missä on oikeudenmukaisuus ja kohtuus suomalaisesta politiikasta. Vaikeina aikoina asiat pitäisi valmistella huolella.

Vaikeassa tilanteessa kirjaviisauttakin tärkeämpiä avuja ovat ymmärrys oikeudenmukaisuudesta ja kohtuullisuudesta. Ymmärrystä tarvitaan siitä, millaisessa maailmassa ihmiset elävät. Kansalaisten on voitava luottaa siihen, että päättäjät tavoittelevat aina oikeudenmukaisuutta.

Tätä maata on rakennettu yhdessä sellaiseksi, että ihminen voi varallisuudesta, olosuhteista, syntyperästä tai kotipaikasta huolimatta elää, käydä koulua, harrastaa, menestyä ja palvella toisia ihmisiä. Olemme olleet pieni sivistynyt kansakunta, joka on osannut nähdä yhteiskunnan uudistustarpeet ajoissa.

Uudistusten näkemiseen tarvitaan tietojen lisäksi myös sivistystä. Sivistystä on asioiden ymmärtäminen, niistä kertominen, ratkaisujen etsiminen yhteistuumin ja toteuttaminen kansanvaltaa kunnioittaen. Sivistystä on myös vastuu tästä maasta niin, että luonto kestää ja ihminen pärjää. Lyhyesti sanottuna sivistys on taitoa olla ihmisiksi.

Ihmisiksi eläminenkin alkaa olla kohta taitolaji. Ihmiseksi voi kasvaa vain olemalla ihminen toiselle ihmiselle. Tämä tuntuu olevan nykypäivänä entistä vaikeampaa.

Meillä on entistä vähemmän aikaa toisillemme. Elämme hektisessä maailmassa, jossa yhä tärkeämpää on, miltä asiat ja ihmiset näyttävät. Sisältö tuntuu jäävän sivuun. Oikeuksien ja niihin liittyvien vastuun rajat tuntuvat myös hämärtyneen. Ei ole siis ihme, että ihmiset ovat hädissään.

Ihmisten huoli siitä, voidaanko maaseudulla kohta elää ja asua palvelujen kadotessa ja kustannusten noustessa, on todellinen. Hallitus päätti kehyksessä muun muassa sähkö- ja energiaveronkorotuksista ja maatalouden tukien lisäleikkauksista. Cap-uudistuksessa neuvoteltujen tukimenetysten kompensoimiseen viljelijöille ei varauduttu vaan siirrettiin myöhempään ajankohtaan.

Suomalaiset ovat parhaimmillaan visaisten ongelmien käytännönläheisiä ratkaisijoita. Suomalaiset ovat selviytyjiä. Nyt tarvitaan näitä taitoja, keskinäistä luottamusta sekä yhdessä tekemisen taitoja. Kyllä tästäkin selvitään.

JUHA SIPILÄ on kansanedustaja ja keskustan puheenjohtaja.

juha.sipila@eduskunta.fi

VIIKON KYSYMYS

Häiritseekö sinua kevääntulon myöhäisyys?

Kalenterin vahtiminen ei kevättä aikaista

Viime viikon kysymys tiedusteli, haittaako vastaajia kevääntulon myöhäisyys.

39 prosenttia piti häiritsevänä, että kasvukausi uhkaa jäädä lyhyeksi. Toiseksi suosituin vastausvaihtoehto oli, ettei myöhäinen kevät haittaa – työt ja harrastukset kelien mukaan.

Kevään viivästyminen aiheuttaa seurauksia moneen elinkeinoon.

”Näyttää siltä, että mehiläisten kanssa tarvitsen ostorehua eli sokeria vielä ennen kuin pajut ja vaahterat pääsevät kunnolla vauhtiin. Toki ovat nuo peltotyötkin jo mielessä”, kertoo Maajaana.

Pohojanmaan eukko stressaa jo kevään työhuippua.

”Kyllä kevään tulo stressaa joka vuosi ja nyt etenkin, kun pellolle pääsee myöhään niin se tarkoittaa mieheltä pitkää päivää toukotöissä ja minulle emäntänä taasen pitkää ja raskasta aikaa navetalla pienten lasten kanssa.”

Mettänpörhö suosittelee malttia, säille kun ei voi mitään.

”Kalenterin vahtaaminen ei kylvö- ja mettämiestä auta, työt tehrään sillon ku on sopivainen hetki. Vuaret ei ol veljeksii, ja meil ajettiin ny viimiset puut metäst laaniin 4.4. koska ny oli sihen mitä parhaimmat kelit. Kevät ja kylvönteko tulee aikanas, sihen asjaan ei auta ressi eikä hoonotus vaan rauhallinen orotus.”

> Kyllä tämäkin tästä kesäksi vielä muuttuu.
> **NIMIMERKKI TURHA TÄSSÄ HÖTKYILLÄ**

Myös Turha tässä hötkyillä on rauhallisilla mielin.

”Kyllä se kesä sieltä aikanaan tulee, olen nähnyt jo 55 kevättä, kyllä tämäkin tästä kesäksi vielä muuttuu. Jos kylvöt viivästyy, niin vaihdetaan kasveja aikaisemmiksi ja eletään sen mukaan.”

Metsämarjat vain hyötyvät lumipeitteestä, huomauttaa Paulikki.

”Marjasadon kannalta on parempi että lumi peittää kasvuston tarpeeksi pitkälle kevääseen. Mielestäni mustikka hyötyy tästä, ei tule kukinta liian aikaisin.”

Autiotila/Tuottamaton on valmiina kevään tuloon.

”Vielä kun sais nämä ojaaurat käyttöön, että tiet toimisi ojina, niin kevät voisi alkaa tulemaan. Avo-ojat vetää ei pelkoa peltotulvista.”

Onko opettajilla riittävät valtuudet?

Seuraavaksi kysymme, onko opettajilla mielestäsi riittävät valtuudet kurinpitoon kouluissa. Voit vastata osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi*.

HENRIK SCHÄFER